

Топольний Ф.П., Гелевера О.Ф. (Україна, Кропивницький)

ЕКОЛОГІЧНА АНТИРЕКЛАМА І ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КРАЮ

В останні роки набирають популярності різні екскурсії, туристичні подорожі. У нашій країні важливість такого напрямку бізнесу ще навіть не усвідомлена. Лише у західних областях, які географічно і ментально більш наближені до цивілізованого світу, туристичній галузі приділяють більше уваги. Приїжджій людині у тих краях, а особливо країнах, прямо на вокзалі або у готелі пропонують різну літературу на туристично-рекреаційну тематику, інколи навіть безкоштовно, або за символічну плату. Організатори цієї сфери діяльності чудово розуміють, що кожний гість їхнього краю або країни принесе у їхню казну певну суму коштів, а можливо і назавжди оселиться у їхньому краю.

Перебуваючи у Львові, Ужгороді, або іншому місті західних областей України, ви побачите багато красиво оформленої рекламної продукції з детальною інформацією як і куди проїхати, де зупинитися на нічліг. І жодного негативу про свій край. Крім місцевої реклами в Україні періодично випускаються і загальнодержавні буклети, путівники, книги, у яких рекламуються різні визначні місця, які варто побачити. Лише однієї області не згадують практично жодні путівники. А якщо і попаде в той край турист, то там довго не затримається, адже його зустрине білборд із загрозливим “*Стоп радон*”?, або стаття у місцевій газеті типу “*Кіровоградці мають отримувати компенсацію*”. Після такого вітання мало кому із гостей захочеться на довго зупинитися ц цьому краю. А хто затримається на більш тривалий час, то дізнається про періодичні “*круглі столи*”, “*робочі групи*” при перших особах області по розробці заходів боротьби з радіацією.

Напевне саме по цій причині область найменше забезпечена висококваліфікованими кадрами. Зокрема докторів наук станом на 2011 рік у області нараховувалось 55, це найнижчий показник по Україні як у абсолютному, так і у відносному вимірі. Для порівняння: у сусідніх Вінницькій їх 208, у Черкаській – 148, у Полтавській 242. У відповідності із докторами наук дана область значно відстає і за кількістю студентів. Якщо в Україні на 10 тисяч населення припадає 400 студентів у вищих навчальних закладах 3-4 рівня акредитації, то тут лише 220. Область переважно аграрна, але, на відміну від усіх сусідніх областей, відсутній аграрний університет або академія. У області не працює жоден доктор сільськогосподарських наук. Дана область єдина, у якій добувають уранову руду, проте у області немає жодного навчального закладу по підготовці фахівців для цієї галузі. Тому керують цим виробництвом приїжджі кадри, більшість яких відносяться до роботи у чужому для них краю як до заробітків – лише щоб заробити кошти, не особливо дбаючи про довкілля. Напевне по цій причині санітарно-захисні зони рудних дворів шахт, на яких відбувається робота із радіоактивним матеріалом, а також хвостосховища відходів первинної переробки уранової руди, як і шляхів транспортування радіоактивних матеріалів до цього часу не заліснені. Заліснення, яке унеможливило б перенесення радіоактивного пилу за межі виробничих об’єктів, це фактично єдине, що необхідно зробити для запобігання негативного впливу уранодобувної галузі на здоров’я людей. Адже альфа і бета-промені, які випромінюються ураном і його похідними, із-за малого шляху пробігу у атмосфері, не несуть загрози людині і є небезпечними лише при попаданні в середину організму, що можливе лише при вдиханні радіоактивного пилу. Радіаційний фон у Кропивницькому 14 мікрорентген на годину. У Умані такий же, а у Мукачеві і Ужгороді – 16 мкРн/год. і це нікого не тривожить. Радон створює проблеми лише у закритих помешканнях перших поверхів. Есхалация його із ґрунту скрізь в межах Українського кристалічного щита знаходиться приблизно на однаковому рівні. Підвищений рівень онкозахворюваності у даному краю зумовлений лише по одному показнику – раку шкіри, який провокується не земною (урановою) причиною, а найбільшою прозорістю атмосфери і тривалістю сонячного сяйва, особливо у весняно-ранньолітній період, порівняно із іншими територіями України, а також екологічною безграмотністю людей, які не захищаються від променів сонця у денні години. Саме із-за особливостей тутешнього клімату у даному краю найнижчий рівень захворюваності органів дихання, що є досить важливим показником для організації тут відповідних оздоровниць, особливо для дітей у літній період. Для цього необхідно лише одне – замінити нічим не обґрунтовану антирекламу, яка винила як результат тривалої закритості інформації про радіоактивність, на правдиву рекламу кліматичної унікальності краю.